

MALÝ PRINC

Antoine de Saint-Exupéry

AUTOR - ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY (1900-1944)

Národnost:	Francouzský spisovatel a válečný letec
Původ:	Šlechtická rodina (syn hraběte), otec brzy zemřel, vyrůstal na rodinném zámku
Vzdělání:	Jezuitská kolej, brzy začal psát básně
Kariéra:	1921 narukoval do armády, stal se pilotem. 1923 vážně zraněn. Posléze letecká společnost – cestoval po světě
Osobní:	Snoubenka se o něho bála – raději se s ní rozešel, než by opustil létání
1. úspěch:	1926 povídka Letec; 1931 oženil se, jmenován Rytířem Čestné legie
2. SV:	Bojový pilot, reportér ve španělské občanské válce, nadále psal
Smrt:	Léto 1944 – pád letadla nad Středozemním mořem u Korsiky (nehoda? sestřelen?)
Orientace:	Silně protiválečný, humanismus, filosofické úvahy, autobiografické náměty
Zajímavost:	Přezdívka Král sluníčko; na vrak narazil český potápěč J. Böhm

Další díla:

- Kurýr na jih / Pošta na jih – zážitky z letecké společnosti
- Noční let, Země lidí – romány
- Válečný pilot – zážitky z 2. SV
- Citadela – nedokončeno (posmrtně)

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O DÍLE

Lit. druh:	Epika (próza)
Lit. žánr:	Alegorický pohádkový příběh (filosofická pohádka s prvky bajky)
Téma:	Důležitost citů – láska, přátelství vs. materialismus, sobectví, uspěchanost
Časoprostor:	Sahara (Země), planetka B612, 6 fiktivních planet – čas neurčen
Vydáno:	1943

KOMPOZICE A JAZYK

Kompozice:	Rámcový příběh, 27 krátkých kapitol (římské číslice)
Postup:	Začátek/konec chronologicky, princovy cesty retrospektivně
Vyprávěč:	Ich-forma (pilot) + er-forma (princovy cesty)
Promluvy:	Přímá řeč, dialog, monolog, nepřímá řeč

- Spisovný jazyk – jednoduchý, srozumitelný (knihu určená i dětem)
- Alegorie (jinotaj) – každá postava/planeta = skrytý význam
- Metafory, přirovnání, personifikace (liška, růže, had mluví)
- Symboly: liška = moudrost, růže = láska/pýcha, baobab = зло
- Zdrobněliny, nedokončené výpovědi, vlastní ilustrace autora

TIP: U jazykových prostředků vždy uveď konkrétní příklad z výňatku a vysvětli jeho funkci.

POSTAVY

Pilot	Vyprávěč – autobiografické prvky autora. Jako dítě kreslil hroznýše se slonem, dospělí viděli klobouk. Rozumný, přátelský. Ztracený na Sahaře.
Malý princ	Obyvatel planetky B612. Zvědavý, starostlivý, nikdy neodpoví na otázku. Cestováním po planetách získává zkušenosti. Alter ego vyprávěče – rozhovor dospělého se svým vnitřním dítětem.
Růže	Symbolizuje lásku a pýchu. Vrtkává, vyčítavá. Princ ji miluje, ale odchází, protože pochybuje o její lásce. Nechala ho odejít = projev lásky.
Liška	Moudrost a přátelství. Klíčová věta: Správně vidíme jen srdcem. Co je důležité, je očima neviditelné. Učí prince o očekávání = vytvoření pouta.

Planeta	Postava	Symbolizuje
1.	Král	Touha po moci – vládne všem, nikdo neposlouchá
2.	Domýšlivec	Marnivost – chce obdiv, žije sám
3.	Pijan	Závislost – pije, aby zapomněl, že se stydí
4.	Obchodník	Materialismus – počítá hvězdy, vše chce vlastnit
5.	Lampář	Slepá poslušnost – plní rozkaz bez přestávky
6.	Zeměpisec	Odtržení od reality – mapy bez objevování

DĚJ

Úvod	Pilot (vyprávěč) nouzově přistává se svým letadlem na Sahaře. Když se snaží stroj opravit, objeví se Malý princ z cizí planety. Chce po pilotovi, aby mu nakreslil beránka. Pilot mu kreslí hroznýše se slonem v žaludku, ale Malý princ to pozná (dospělý v tom viděl klobouk). Pak kreslí beránky – žádný se nelíbí. Až nakreslený beránek v bedýnce prince nadchně.
Planetka B612	Princova planetka má velikost domu. Má 3 sopky (2 činné, 1 vyhaslou) a spoustu rostlin. Každý den pečeje o planetku a vytrhává baobaby – stromy, které by ji zničily. Na planetce roste milovaná růže – krásná, ale pyšná a vrtkává. Princ pochybuje o její lásce a vydává se na cestu. Růže ho nechá odejít – to je její projev lásky.
6 planet	Každá planeta = jedna pokroucená lidská vlastnost. Král (moc), Domýšlivec (marnivost), Pijan (závislost), Obchodník (materialismus), Lampář (slepá poslušnost), Zeměpisec (odtržení od reality). Všichni představují nesmyslnost světa dospělých.
Země - Liška	Princ potkává hada (nabízí pomoc s návratem), zahradu růží (je smutný – myslí, že jeho růže je jedinečná) a moudrou lišku. Liška vysvětlí: jeho růže je jedinečná, protože je TA JEHO – ochočil si ji. Správně vidíme jen srdcem. Co je důležité, je očima neviditelné. Stáváš se navždy zodpovědným za to, co sis ochočil.
Závěr	Pilot opraví letadlo. Malý princ je smutný – planetka je daleko. Nechá se uštknout hadem – po smrti se jeho duše vydává zpět na planetu k milované růži, za kterou se teď cítí zodpovědný. Pilot ztrácí přítele, ale získává nový pohled na svět.

HLAVNÍ MYŠLENKY

- Střet dětského světa vs. svět dospělých – děti vidí srdcem, dospělí jen rozumem
- Vypořádávání se s přechodem mezi dětstvím a dospělostí
- Kritika lidských neuctností: marnivost, moc, závislost, materialismus, odtrženost
- Správně vidíme jen srdcem. Co je důležité, je očima neviditelné.
- Stáváš se navždy zodpovědným za to, co sis ochočil.
- Věnování: omluva dětem, že kniha je věnována dospělému – ale každý dospělý byl dříve dítětem

LITERÁRNÍ KONTEXT

- Meziválečná literatura (1. pol. 20. století)
- Po 1. SV hluboký společenský otřes, otřesné zážitky z války
- Ztracená generace - ztráta ideálů, problém začlenit se do společnosti
- Silný protiválečný postoj, varování pro další generace

Autor	Dílo	Země
Romain Rolland	Petr a Lucie	Francie
E. M. Remarque	Na západní frontě klid	Německo
E. Hemingway	Stařec a moře, Komu zvoní hrana	USA
Karel Čapek	Bílá nemoc, R.U.R.	ČR

RYCHLÝ PŘEHLED

?	Odpověď
Autor	Antoine de Saint-Exupéry (1900-1944), fr. letec a spisovatel
Žánr	Alegorický pohádkový příběh / filosofická pohádka
Směr	Meziválečná literatura (1. pol. 20. stol.)
Druh	Epika (próza)
Vyprávěč	Ich-forma (pilot) + er-forma (prince)
Kde/kdy	Sahara, B612, 6 planet – čas neurčen
Téma	City, láska, přátelství vs. svět dospělých
Postavy	Pilot, Malý princ, Růže, Liška + 6 planet
Citát	Správně vidíme jen srdcem.
Jazyk	Spisovný, alegorie, metafore, symboly, zdrobněliny
Autoři	Rolland, Remarque, Hemingway, Čapek